

Másik megnyugtató szolgálatom és életeredményem volt, hogy édesanyámtól örökölt jó emlékezőtehetségem mellett nagyon sokszor könnyíthetem és gyorsíthattam meg a levéltári kutatók munkáját. Jól készült szakerőknek szívesen rendelkezésére bocsátottam az olyan anyagot és gyűjtésemet is, melyet magam is közölhettem vagy feldolgozhattam volna. Mert meggyőződésem, hogy a magyar tudományosság előhaladását így, önzetlenül, a köz javára jobban lehet szolgálni.

Kolozsvár, 1992 július 15

– NAGY HALOTTAINK –
Dr. MOLNÁR ISTVÁN*

Szomorú, hogy egyre gyakrabban kell megállnunk nagyjaink ravatalánál, s post mortem mondjuk el azokat az elismerő gondolatokat, melyeket életünk során gyakrabban érzékeltethettünk volna. De ilyen az emberiség. A filozófus római császár, Marcus Aurelius így fejezte ki ezt a gyarlóságunkat: milyen nevetséges az ember: a nagy személyiségek életében fukarkodunk az elismerő szavakkal, haláluk után szobrot emelünk nekik.

Mi sok nagy egyéniséggel rendelkező kis nép voltunk és vagyunk, ugyanez elmondható unitárius egyházunkról is, mégis nagy veszteség egy olyan kiváló egyéniség eltávozása, mint dr. Molnár István. Milyen nagy szükség van napjainkban közösségünknek a dr. Molnár Istvánhoz hasonló egyéniségekre, amikor sajnos még mindig fennmaradásunkért, intézményeinkért, jogos és magasztos eseményeink valóra váltásáért kell küzdjünk. De szinte hallom Pista bácsi szelíd hangú, de határozott dorgálását: ma nem siránkozó, kesergő, hanem cselekvő, tette kész magyarokra, unitáriusokra van szükség, mert sok a tennivaló. S hogy mit, hogyan teszünk, éppen Molnár István tanár úr életútja mutat példát. Nincs szándékomban ismertetni ezt az értékes életpályát, hiszen az közismert, csupán hangsúlyozni akarom azokat az erényeket, amelyeket a dr. Molnár Istvánt követő generációnak át kell venni:

- először is azt a fanatikus, sokszor askétikus kitartó munkaszellemet, ami Molnár István tanár úr egész életét jellemezte,

- a ragaszkodást, szeretetet, amit népe – s főleg a székely falvak olyan nagyon megviselt népe – iránt tanúsított. Tanított és kutatott. A legnehezebb időszakban, a legnehezebb körülmények között is magánéletét feláldozva - járta a falvakat, biztatta az embereket, gyűjtötte népünk ezerszázéves ittlétének tárgyi és szellemi bizonyítékait, kutatásainak eredményeit népszerűsítette nem csak

* Elhangzott a székelykeresztúri egyházkör évi közgyűlésén, Újszékelyen 1997. július 27-én.

tudományos körökben, hanem az egyszerű emberek soraiban is. Erre biztatta, s ugyanakkor szakszerű útmutatásokkal támogatta a fiatal generációt is,

- követni kell ezt a szerénységet, ami ezt az értékes embert mindig jellemezte,

- tanítani kellene a Rá jellemző mélységes tiszteletet az ember iránt,

- iskolapéldája volt az önzetlenségnek. Sohasem vágyott dicsőségre, anyagi elismerésre. Talán az ókori római bölcs elvét vallotta: az igazi és tartós gazdagság - a lelki gazdagság. Ezzel az értékmérccével Molnár tanár úr igazán nagyon gazdag volt,

- példát mutatott abban, hogy szerény anyagi támogatással, nagyon sokszor a nélkül, betegen, majd magas életkorban, de mindig panasz nélkül lehet alkotni népünk javára, felmérhetetlen értékű gigantikus munkát végezni,

- követésre méltó ragaszkodása unitárius egyházunk iránt.

Büszkén vallotta, hogy pályáján a székelykeresztúri Unitárius Főgimnázium indította el, ide tért vissza mint tudós tanár, innen ered nagy műve, a már nevét viselő székelykeresztúri múzeum megteremtése. Etnográfiai, régészeti kutatásai mellett rendszeresen kutatta és népszerűsítette a Keresztúr-széki unitárius egyházközségek történetét. Életének utolsó évtizedeiben mint felügyelő gondnok támogatta értékes tapasztalataival egyházunkat.

- nem utolsósorban dr. Molnár István példát mutatott mindenkinek, akár mint nevelő, szenvedélyes kutató, akár a székelykeresztúri unitárius egyházkör felügyelő gondnoka, bármilyen időszakban és körülmények közt, hogyan lehet igazi Embernek megmaradni.

A dinkák (Kelet-Afrika) törzsi költészetének Az ember mulandósága című versében olvasható:

„Mikor Isten a szürke ősidőben a dolgokat teremtette,

összegyúrta a napot,

és jön és megy a nap és visszatér;

összegyúrta a holdat,

és jön és megy a hold, és visszatér;

összegyúrta az embert,

és jön és megy az ember és nem tér vissza.” Valóban, a test elporlad. De

vannak emberek, akiknek a szelleme itt marad, mert örökéletű életművet alkottak az emberiség javára. Ilyen ember volt dr. Molnár István is.

Emléke legyen áldott.

FEKETE JÁNOS

SZÓSZÉK–ÚRASZTALA–SZERTARTÁSOK

VASS MÓZES

ISTEN LÉLEK*

Jn 4,23-24

Ősz van! A villásfarkú fecskemadarak dala mindannyiunk lelkére, egész érzésvilágunkra különleges hatással van. Megfigyeltem őket az udvarunk felett kifeszített szőlőállvány drótjain. Énekeikben egymást felszólítják, összegyűlnek, csicseregnek, gyűléselnek, nagy a tanakodás. Számot adnak jólvégzett dolgaikról, amit tettek a tavasztól őszig ebben az esztendőben is. Számadó énekében ezt csicsergi az egyik: Tavasszal én egyedül jöttem ide vissza, haza az ősi földre, szüleim helyére. Közületek élettársat választottam, az eresz alá fészket raktunk s most hatod magammal készülünk az elindulásra. Szeretettel vállaljuk a közösséget, az összetartást a hosszú úton a melegebb országok felé. Jaj annak, aki közülünk kiáll vagy lemarad, megszegve az élet törvényét, a közösség törvényét.

Elgondolkodok: - a kicsiny madarak betöltik az élet törvényét...

- megértik egymást, bárhonnán jönnek. Nyugatról, keletről vagy északról indulva, a hosszú úton egy nyelven dalolnak;

- addig repülnek, ameddig akarnak. Nincs előttük az országoknak és földrészeknek a határa megjelölve. Udvarunk fölül felröppennek s elindulnak, szárnyuknak susogásából, visszakiáltó hangjukból hallom: ne búsulj, jövő tavasszal visszajövünk Megmutatjuk jövőendőben is az embereknek, hogy hogyan kell dolgozni, hogyan kell szeretni, hogyan kell a gyermekeket nevelni, hogyan kell a munkáról számadást adni, hogyan kell énekben, szóban, mosolyban, imádkozásban mindenkéért Istent dicsémi.....

Az elmondott természeti kép mellé választottam a felolvasott két bibliai verset, amely a mai háborgó emberhez szól Jézus simogató hangján.

Három nap múlva vasárnap, az őszi hálaadás napja lesz. Vajon tudunk-e hálaadó gyermekei lenni Istenünknek, teremtő és gondviselő jó Atyánknak. E jézusi simogató, halk, szelíd hangot, hogy mindannyian megértsük, vissza kell pillantsunk néhány ezer esztendőt az emberiség történelmébe. Nézzük meg az idők múlásában, hogyan dalolt az ember az ő Istenéhez.

1. Az óvilág pogány népeinek lelkében az isteni lélekhang úgy szólalt meg, mint hálvány. Az őseMBER képzelete hamar benépesítette a levegőt, a föl-

* Elhangzott az 1997. szeptember 24-én tartott Fótánácsi istentiszteleten.